

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Sžo/8/2016
Identifikačné číslo spisu: 1014200144
Dátum vydania rozhodnutia: 23.05.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Hargaš
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1014200144.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Hargaša a členiek senátu JUDr. Eleny Kováčovej a JUDr. Kataríny Benczovej v právnej veci žalobcu: T., bytom R., právne zastúpený: JUDr. Beňo & partners, advokát, Námestie sv. Egídia 40/93, Poprad, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Pribinova 2, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. KM-OLVS-119/2013/OPK zo dňa 27. novembra 2013, konajúc o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/17/2014-76 zo dňa 4. decembra 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/17/2014-76 zo dňa 4. decembra 2015 p o t v r d z u j e.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom č. k. 6S 17/2014-76 zo dňa 4. decembra 2015 podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) zamietol žalobu a účastníkom nepriznal náhradu trov konania. Žalobou sa žalobca domáhal zrušenia rozhodnutia žalovaného č. KM-OLVS-119/2013/OPK vydaného dňa 27.11.2013, ako aj rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu - Ministra vnútra Slovenskej republiky - Personálneho rozkazu č. 208/2013 zo dňa 28.08.2013 a priznania náhrady trov konania. Napadnutým rozhodnutím bol zamietnutý rozklad žalobcu a potvrdený Personálny rozkaz Ministra vnútra SR č. 208/2013 zo dňa 28.08.2013, ktorým bol žalobca podľa § 192 ods. 1 písm. e) zákona č. 73/1998 Z. z. prepustený zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru SR.

Krajský súd z administratívneho spisu zistil, že dôvod prepustenia žalobcu bol vymedzený v dvoch bodoch: 1/ tým, že dňa 05.06.2013 o 16:56 hod., v čase výkonu štátnej služby v rámci vykonávania evidenčných úkonov v informačnom systéme evidencie vozidiel Ministerstva vnútra Slovenskej republiky vykonal v tomto systéme evidenčné úkony - opravu technických údajov vozidla a zápis nového držiteľa vozidla značky Mercedes Benz A 170 CDI, EČV: PP 904 CX z pôvodného držiteľa R. na nového držiteľa H. bez reálneho overenia pravosti dokladov vozidla a pravdivosti údajov v nich uvedených, najmä identifikačného čísla VIN a porovnania s údajmi priamo na vozidle, čím zadovážil

novému vlastníkovi vozidla neoprávnený prospech vo forme urýchlenia a zjednodušenia procesu súvisiaceho s evidenciou motorového vozidla a ohrozil dôležitý záujem štátu na zápise korektných údajov do policajného evidenčného systému motorových vozidiel EVO, za ktorú službu mu H. odovzdal kartón piva zn. Kozel, 2/ dňa 10.05.2013 o 13:40 hod v čase výkonu štátnej služby v rámci vykonávania evidenčných úkonov v informačnom systéme evidencie vozidiel Ministerstva vnútra Slovenskej republiky vykonal v tomto systéme evidenčný úkon - zápis nového držiteľa motocykla zn. BMW K 1200 R, EČV: PP 654 AE na vlastníka a držiteľa O. bez splnomocnenia a povinnosti vykonať kontrolu úplnosti údajov uvedených v žiadosti bez reálneho overenia pravosti dokladov vozidla a pravdivosti údajov v nich uvedených, najmä identifikačného čísla VIN a ich porovnaní s údajmi priamo na motocykle, čím z dôvodu fyzického nedostavenia sa motorovým vozidlom zadovážil novému vlastníkovi vozidla neoprávnený prospech vo forme urýchlenia a zjednodušenia procesu súvisiaceho s evidenciou motorového vozidla a ohrozil záujem štátu na zápise korektných údajov do policajného evidenčného systému motorových vozidiel.

Krajský súd ďalej uviedol, že obe preskúmané rozhodnutia vychádzali z dôkazov vykonaných nadriadeným, ktorý uskutočnil vo veci vlastné šetrenie, pričom ako dôkazy zabezpečil spisy o evidenčných úkonoch dotknutých vozidiel EČ: PP 654 AE a EČ: PP 904 CX, ako aj výpovede ich nových držiteľov - O. a H., uskutočnené správnym orgánom v konaní o prepustení žalobcu zo služobného pomeru. Zároveň uviedol, že nadriadeným zabezpečené doslovné prepisy uskutočnených záznamov telekomunikačnej prevádzky medzi žalobcom a osobami zúčastnenými na evidenčných úkonoch daných vozidiel, ktoré boli vyhotovené v prebiehajúcom trestnom konaní proti žalobcovi, nemôžu byť použité v správnom konaní o skončení služobného pomeru príslušníka PZ, pričom poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Sžo/29/2013 z 25.09.2013. Poukázal na to, že zistený a zdokumentovaný skutkový stav sa v prvom rade opiera o dôkazy vyplývajúce z výpovedí nových držiteľov vozidiel - O. a H., ako aj zo skutočností tvoriacich obsah pripojených spisov ODI OR PZ v Poprade ohľadom evidenčných úkonov daných vozidiel. Na základe týchto dôkazov bolo nado všetku pochybnosť preukázané žalobcovi vytykané konanie, ktoré bolo dôvodom jeho prepustenia zo služobného pomeru bez ohľadu na obsah dôkazov z trestného konania. K námietke žalobcu týkajúcej sa neúčasti na procesných úkonoch krajský súd uviedol, že žalobca bol upovedomený dňa 11.07.2013 o začatí konania o prepustení zo služobného pomeru a bola mu daná možnosť vyjadriť sa k začatému konaniu, čo aj využil a dňa 12.07.2013 sa k nemu vyjadril vyslovením nesúhlasu. Po opakovaných neúspešných pokusoch o doručenie návrhu na žalobcove prepustenie zo služobného pomeru uskutočnených prostredníctvom hliadky ODI OR PZ Poprad mu bol tento návrh doručený 09.08.2013, pričom bol poučený o možnosti sa k nemu vyjadriť a navrhnúť vykonanie dôkazov, čo opäť nevyužil.

Krajský súd na záver poukázal na zákonnú úpravu vo veciach služobného pomeru upravenej v § 231 a nasl. zákona č. 73/1998 Z. z., podľa ktorej nie je stanovená povinnosť aby konanie uskutočňujúci správny orgán dotknutému policajtovi umožnil byť osobne prítomný pri vykonávaní akýchkoľvek dôkazov tak, ako je tomu napr. v trestnom, resp. priestupkovom konaní. Práva a povinnosti policajta účastného konania vo veciach služobného pomeru vyplývajú z ust. § 237 zákona č. 73/1998 Z. z. a obmedzujú sa na nahliadanie do spisu a robenia si z neho výpisy. Takéto konanie nebolo zo strany správneho orgánu žalobcovi žiadnym spôsobom odopreté. Krajský súd upriamil pozornosť na povinnosť policajta v konaní o služobnom pomere, podľa ktorej je povinný postupovať tak, aby svojim konaním nesťažoval a nezdržoval priebeh konania, čo vyplýva z potreby ukončenia takéhoto konania v prekluzívnej dvojmesačnej lehote počítanej odo dňa, kedy nadriadený zistí dôvod prepustenia a v ktorej je treba rozhodnutie o prepustení policajtovi aj doručiť. Na základe uvedeného krajský súd rozhodol podľa § 250j ods. 1 O.s.p. a žalobu zamietol. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 250k ods. 1 O.s.p. a účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

Proti rozsudku krajského súdu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca a navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, prípadne aby vo veci sám rozhodol v zmysle žalobného petitu. Žalobca v odvolaní, rovnako ako v žalobe poukázal na to, že od začiatku konania vo veci prepustenia zo služobného pomeru žiadal orgán vo veci konajúci o upovedomovanie o všetkých úkonoch, ktoré sa budú vykonávať a žiadal, aby mu bolo vopred oznámené, nakoľko sa chcel

týchto úkonov zúčastňovať, klásť svedkom otázky, prípadne sa s nimi konfrontovať. Uviedol, že dôkazy boli použité v rozpore s Trestným poriadkom a v súvislosti s tým poukázal na nález Ústavného súdu SR sp. zn. 2II ÚS 5/2011, ako aj na rozhodnutie NS SR sp. zn. 6Sžo/29/2013. Odvolával sa na judikatúru najvyššieho súdu vo veciach analógie trestnoprávnych princípov v správnom konaní, podľa ktorej trestanie za správne delikty podlieha obdobnému režimu ako trestný postih za trestné činy.

K podanému odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný, ktorý uviedol, že sa v plnom rozsahu pridrižiava svojho písomného vyjadrenia k podanej žalobe žalobcu. Napadnutý rozsudok krajského súdu považuje za dostatočne odôvodnený a navrhol ho ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O.s.p.) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.) a po tom, ako bolo oznámenie o verejnom vyhlásení rozhodnutia vyvesené na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke najvyššieho súdu www.nsud.sk najmenej päť dní vopred, v senáte rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011) a rozsudok verejne vyhlásil (§ 156 ods. 1, 3 O.s.p.).

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Najvyšší súd z obsahu predloženého súdneho a administratívneho spisu zistil skutkový stav tak, ako je podrobne popísaný v rozsudku krajského súdu, preto skutočnosti účastníkom známe nebude nadbytočne opakovať, jeho odôvodnenie považuje za úplné, vyčerpávajúce, dostatočne výstižné a presvedčivé (§ 157 ods. 2 O.s.p.) a len na zdôraznenie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 219 ods. 2 O.s.p.) dodáva nasledovné:

Základným poslaním správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní (čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky); ide o právny inštitút, ktorý umožňuje, aby sa každá osoba, ktorá sa cíti byť rozhodnutím, či postupom orgánu verejnej správy ukrátená, dovolala súdu, ako nezávislého orgánu a vyvolala tak konanie, v ktorom správny orgán už nebude mať autoritatívne postavenie, ale bude účastníkom konania s rovnakými právami, ako ten, o koho práva v konaní ide.

Podstatou konania v správnom súdnictve podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p. je preskúmať zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. Úlohou správneho súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu je posudzovať, či správny orgán vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúcemu vydaniu napadnutého rozhodnutia. V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 O.s.p.).

Predmetom konania v danej veci bolo preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. KM - OLVS-119/2013/OPK vydaného dňa 27.11.2013, ako aj rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu - Ministra vnútra Slovenskej republiky - Personálneho rozkazu č. 208/2013 zo dňa 28.08.2013 a priznania náhrady trov konania. Napadnutým rozhodnutím bol zamietnutý rozklad žalobcu a potvrdený Personálny

rozkaz Ministra vnútra SR č. 208/2013 zo dňa 28.08.2013, ktorým bol žalobca podľa § 192 ods. 1 písm. e) zákona č. 73/1998 Z. z. prepustený zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru SR.

Podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru sa policajt prepustí zo služobného pomeru, ak porušil služobnú prísahu alebo služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby.

Podľa § 48 ods. 3 zákona č. 73/1998 Z. z. je policajt povinný

- a) plniť svedomite úlohy, ktoré sú mu uložené ústavou, ústavnými zákonmi, zákonmi a ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi, ako aj úlohy uložené rozkazmi, nariadeniami, príkazmi a pokynmi nadriadených, ak bol s nimi riadne oboznámený,
- b) vykonávať štátnu službu osobne, riadne a včas,
- c) oznámiť bezprostredne nadriadenému poruchy a nedostatky, ktoré ohrozujú alebo sťažujú výkon štátnej služby, a hroziacu škodu,
- d) zakročiť, ak hrozí škoda a na jej odvrátenie je potrebný neodkladný zákrok; nemusí tak urobiť, ak mu v tom bráni dôležitá okolnosť alebo ak by tým seba alebo iné osoby vystavil vážnemu ohrozeniu,
- e) pri výkone štátnej služby dodržiavať pravidlá služobnej zdvorilosti a správať sa slušne k štátnym zamestnancom a v služobnom styku aj k ostatným občanom,
- f) zdržať sa konania, ktoré by mohlo viesť k stretu dôležitého záujmu štátnej služby s osobnými záujmami, najmä nezneužívať informácie získané v súvislosti s výkonom služby na vlastný prospech alebo na prospech iného,
- g) v štátnej službe i mimo štátnej služby zdržať sa konania, ktoré by mohlo narušiť vážnosť Policajného zboru alebo ohroziť dôveru v tento zbor,
- h) dodržiavať služobnú disciplínu,
- i) vykonávať štátnu službu nestranne,
- j) poskytnúť Policajnému zboru osobné údaje, 8) ktoré sú nevyhnutné na realizáciu práv a povinností vyplývajúcich zo služobného pomeru,
- k) plne využívať čas služby a dodržiavať ustanovený základný čas služby v týždni, prípadne kratší čas služby v týždni; to neplatí v prípade, že mu bolo udelené služobné voľno alebo dovolenka,
- l) byť pri výkone štátnej služby ustrojený a dbať o náležitú úpravu svojho zovňajšku,
- m) oznámiť bezodkladne bezprostredne nadriadenému príbuzenské vzťahy podľa § 18, ktoré vznikli počas trvania služobného pomeru,
- n) plniť aj povinnosti vyplývajúce z iných všeobecne záväzných právnych predpisov,
- o) preukázať nadriadenému, že riadne študuje a bezodkladne mu oznámiť všetky zmeny súvisiace so štúdiom pri výkone štátnej služby,
- p) predložiť bezodkladne nadriadenému rozhodnutia zakladajúce stratu bezúhonnosti,
- r) oznámiť bez zbytočného odkladu nadriadenému stratu alebo odcudzenie svojho služobného preukazu alebo služobného odznaku,
- s) podrobiť sa lekárskej prehliadke, prieskumnému konaniu alebo psychologickému vyšetreniu na zistenie zdravotnej a duševnej spôsobilosti na výkon štátnej služby,
- t) nastúpiť do výkonu štátnej služby bezodkladne po zrušení rozhodnutia o skončení služobného pomeru a oboznámiť s týmto rozhodnutím bezprostredne nadriadeného,
- u) zvyšovať si odborné vedomosti, zručnosti, schopnosti a návyky potrebné na výkon štátnej služby a prehlbovať si kvalifikáciu,
- v) dodržiavať liečebný režim určený ošetrovujúcim lekárom počas dočasnej neschopnosti na výkon štátnej služby pre chorobu alebo úraz,
- w) zdržiavať sa na adrese v Slovenskej republike uvedenej na tlačive, ktorým sa potvrdzuje dočasná neschopnosť na výkon štátnej služby pre chorobu alebo úraz a bezodkladne oznámiť nadriadenému zmenu tejto adresy; to neplatí, ak je tomuto policajtovi poskytovaná zdravotná starostlivosť mimo územia Slovenskej republiky.

Podľa § 233 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov policajného zboru oprávnený orgán postupuje pred vydaním rozhodnutia tak, aby bol presne a úplne zistený skutočný stav veci; na

ten účel je povinný obstarat' si na rozhodnutie potrebné podklady.

Podľa § 233 ods. 2 zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov policajného zboru oprávnený orgán posudzuje rovnako dôkladne všetky rozhodné okolnosti bez ohľadu na to, či svedčia v prospech, alebo v neprospech účastníka konania.

Podľa § 238 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z. z. za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutočný stav veci a ktoré sú v súlade s právnymi predpismi.

Pri rozhodovaní o prepustení zo služobného pomeru príslušníka PZ je potrebné, aby bolo žalobcovi dostatočne preukázané, že svojim protiprávnym konaním porušil služobnú povinnosť a služobnú prísahu zvlášť hrubým spôsobom a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo zároveň na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby.

Pokiaľ ide o rozsah preskúmvavej pôsobnosti správneho uváženia, súdy sú limitované ustanovením § 245 ods. 2 O.s.p. a pri preskúmvaní zákonnosti takéhoto rozhodnutia zisťujú, či takéto rozhodnutie nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonov. V praxi to znamená, že najskôr, ako pri každom inom rozhodnutí venujú pozornosť tomu, či správny orgán vychádza z náležite zisteného skutkového stavu veci a či správne aplikoval právny predpis na predmetný skutok. Prieskum je zameraný aj na zisťovanie, či žalobou napadnuté rozhodnutie je zrozumiteľné a náležite zdôvodnené, a to osobitne v nadväznosti na aplikovaný inštitút správneho uváženia.

Podľa ustáleného právneho názoru najvyššieho súdu, posúdenie otázky závažnosti porušenia služobnej prísahy alebo služobnej povinnosti je predmetom správneho uváženia žalovaného a súdu neprislúcha, aby vlastnou úvahou nahrádzal diskrečné oprávnenie správneho orgánu v otázke naplnenia obsahu právne neurčitého pojmu „porušenie služobnej prísahy a služobných povinností zvlášť hrubým spôsobom“, pretože tým by vstupoval do právomoci orgánu exekutívy, ktorá mu neprináleží.

Rozhodnutie žalovaného obsahuje všetky formálne aj obsahové náležitosti, ktoré vyžaduje ustanovenie § 241 zákona č. 73/1998 Z. z., najmä, ktoré skutočnosti boli podkladom rozhodnutia, akými úvahami sa správny orgán riadil pri hodnotení dôkazov a použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval. Obidva správne orgány v danej veci postupovali v intenciách vyššie citovaných právnych noriem, vo veci zistili skutočný stav a zo skutkových okolností vyvodili aj správny právny záver. Vzhľadom na vyššie uvedené najvyšší súd dospel k záveru, že v konaní žalovaného správneho orgánu ani v konaní, ktoré mu predchádzalo nezistil takú vadu, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého správneho rozhodnutia (§ 250j ods. 3 O.s.p.), v dôsledku čoho nemožno konštatovať, že napadnuté rozhodnutie správneho orgánu alebo jeho postup nie je v súlade so zákonom, preto krajský súd nepochybil, ak žalobu zamietol.

Pokiaľ ide o žalobcom namietanú skutočnosť, že na konanie o prepustenie zo služobného pomeru mali byť analogicky aplikované trestnoprávne princípy, najvyšší súd uvádza, že v konaní o prepustení zo služobného pomeru sa nejedná o posudzovanie spáchania trestného činu ani správneho deliktu, ale o zistenie porušenia služobnej prísahy. Konanie o prepustení zo služobného pomeru policajta nemožno zamieňať s trestným konaním a toto konanie nezávisí ani od výsledku trestného konania.

Najvyšší súd záverom dodáva, že obsah podaného odvolania žalobcu vo veľkej miere korešponduje so žalobou a žalobca neuviedol žiadne vecné námietky týkajúce sa rozhodnutia krajského súdu. Vzhľadom na uvedené najvyšší súd napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. a s § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov súdneho konania najvyšší súd rozhodol podľa § 224 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. a § 250k ods. 1 O.s.p. a v odvolacom konaní neúspešnému žalobcovi náhradu trov konania nepriznal a žalovanému náhrada trov zo zákona neprináleží.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.